

«ایران» در گفت‌وگو با رئیس اداره بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن وزارت بهداشت، گزینه‌های مشمول تزریق دوزهای یادآور واکسن کرونا را بررسی می‌کند

کاهش سطح ایمنی جامعه در برابر کرونا

فریبا خان احمدی
 خبرنگار

بعد از اعلام آغاز موج جدید بیماری و شناسایی زیرسویه‌ها افزایش می‌یابد. با وجود این، خبرهای رسیده از کشورهای نظیر چین، کره جنوبی، ژاپن، تایوان، هنگ‌کنگ، فیلیپین، آمریکا، مکزیک، برزیل، آلمان، فرانسه و روسیه، حاکی از آمارهای بالایی از مرگ‌ومیر و ابتلای روزانه کووید ۱۹ است. از همین رو مسئولان وزارت بهداشت ایران بر لزوم واکسیناسیون بویژه برای گروه‌های پرخطر تاکید دارند و معتقدند باید مانند روزهای اوج شیوع کرونا در ایران، نسبت به دریافت دوزهای تکمیل کننده برای افراد بالای ۱۸ سال «های ریسک» اقدام شود و همچنین افرادی که دوز اول و دوم واکسن کرونا را تزریق کرده‌اند، اما دوزهای یادآور را تزریق نکرده‌اند هم حتماً یک دوز واکسن دیگر تزریق کنند. دکتر محسن زهرایی رئیس اداره بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن وزارت بهداشت به «ایران» می‌گوید: «حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد جمعیت هیچ‌گونه واکسنی دریافت نکرده‌اند، توصیه ما به این افراد این است که حتماً واکسن کرونا را تزریق کنند. همچنین افراد بالای ۱۸ سال که دارای بیماری‌های زمینه‌ای هستند و نیز کسانی که ۶ ماه از دریافت آخرین دوز یادآورشان گذشته است، توصیه می‌کنیم نسبت به دریافت دوزهای یادآور واکسن به پایگاه‌های سلامت و خانه‌های بهداشت مراجعه کنند.»

کاهش آمار تزریق واکسن به ۱۰ هزار دوز در روز

براساس آمار موجود، بیش از ۶۵ میلیون نفر از جمعیت ایران دوز اول واکسن کرونا را تزریق کرده‌اند اما فقط حدود ۵۸ میلیون نفر آنان دوز دوم را دریافت کرده‌اند این به معنای آن است که حدود ۷ میلیون نفر از جمعیت هدف ایران از تزریق دوز دوم واکسن خودداری کرده‌اند. آمار افرادی که دوز سوم را تزریق کرده‌اند از ۳۲ میلیون نفر هم کمتر است؛ یعنی حدود ۳۴ میلیون نفر از افرادی که دوز اول را زده بودند، دوز سوم را نزده‌اند و ۳۱ میلیون نفر تمایلی برای تزریق دوز سوم ندارند. در واقع آمار افرادی که واجد شرایط دریافت دوز سوم هستند اما هنوز این دوز را دریافت نکرده‌اند به بیش از ۳۰ میلیون نفر می‌رسد، این در حالی است

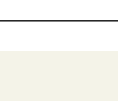
که حدود هفت میلیون نفر از جمعیت هدف هنوز دوز دوم را هم تزریق نکرده‌اند. در حال حاضر طبق آمارهای روزانه وزارت بهداشت؛ تعداد تزریق واکسن‌های روزانه به حدود ۱۰ هزار دوز در روز کاهش یافته است. فروکش شدن موج هفتم بیماری و ابتلای خفیف تا متوسط ایرانیان به زیرسویه امیکرون، تمایل مردم به تزریق دوز سوم و چهارم (برای افراد مسن، کادر درمان و گروه‌های پرخطر دارای ضعف سیستم ایمنی) را کاهش داد بطوری که رصد آمار مربوط به تزریق روزانه واکسن‌های کووید نشان می‌دهد عدد تزریق روزانه واکسن از ۱۰ مهر ماه که حدود ۹ هزار دوز در روز اول و وحوش ۳ هزار دوز در اوایل آذرماه کاهش یافت این در حالی است که در نیمه دوم شهریور ماه هم‌زمان با اعلام بازگشایی مدارس و حضوری شدن دانشگاه‌ها میزان تزریق روزانه واکسن به نزدیک ۵۰ هزار

در حال حاضر طبق آمارهای روزانه وزارت بهداشت، تعداد تزریق واکسن‌های روزانه به حدود ۱۰ هزار دوز در روز کاهش یافته است. فروکش کردن موج هفتم بیماری و ابتلای خفیف تا متوسط ایرانیان به زیرسویه امیکرون، تمایل مردم به تزریق دوز سوم و چهارم (برای افراد مسن، کادر درمان و گروه‌های پرخطر دارای ضعف سیستم ایمنی) را کاهش داد

بررسی‌های ما نشان داده که تاکنون واکسن‌ها با هر نوع پلتفرمی علیه بیماری مؤثر بوده‌اند و تا حدود زیادی از موارد بستری و فوت جلوگیری می‌کنند، براساس آخرین گزارش‌های سازمان بهداشت جهانی واکسن‌های کووید ۱۹ از مرگ و میر ۲۰۵ میلیون نفر در دنیا جلوگیری کرده‌اند

دور در روز نیز رسیده بود اما کاهش آمارهای روزانه تزریق واکسن مربوط به اواخر خرداد ماه است، یعنی هم‌زمان با فروکش کردن موج هفتم بیماری تعداد تزریق دوزهای روزانه واکسن به نصف مدت مشابه ماه قبل آن یعنی اردیبهشت ماه کاهش یافت. عدد تزریق واکسن کرونا در ۳۰ خرداد ماه ۱۹

دور در روز نیز رسیده بود اما کاهش آمارهای روزانه تزریق واکسن مربوط به اواخر خرداد ماه است، یعنی هم‌زمان با فروکش کردن موج هفتم بیماری تعداد تزریق دوزهای روزانه واکسن به نصف مدت مشابه ماه قبل آن یعنی اردیبهشت ماه کاهش یافت. عدد تزریق واکسن کرونا در ۳۰ خرداد ماه ۱۹

به نظر می‌رسد از جمله دلایل مصونیت در برابر ویروس کرونا که هم اکنون در کشور شاهد آن هستیم ابتلای شمار زیادی از مردم به ویروس کرونا و ایجاد نوعی ایمنی هیبریدی حاصل از تزریق طبیعی به بیماری است. هر دو این عوامل منجر به کاهش مرگ و میر و آرام شدن موقتی ویروس کرونا در کشور شد.

تمامی واکسن‌های تولیدی داخلی در سطح شبکه توزیع شده‌اند اگر کسی دنبال واکسن خاصی باشد می‌تواند از مراکز واکسیناسیون در شبکه‌های بهداشت راهنمایی بگیرد اما همه مراکز ما موظف‌اند از واکسن‌های موجود برای تزریق دوز یادآور استفاده کنند.

بیش از ۱۵۰ میلیون دوز واکسن تزریق شده، ۲۰ میلیون دوز واکسن در سطح دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور موجود داریم، ۱۰ میلیون دوز واکسن دیو کرده ایم و بین ۳ تا ۵۰ میلیون دوز دیگر در کشور موجود داریم

هزار دوز بود و اواخر اردیبهشت ۳۳ هزار برآورد شد. از طرفی اختلاف معناداری بین تزریق دوزهای روزانه واکسن در نیمه اول و دوم فروردین ۱۴۰۱ وجود دارد. در ۲۶ فروردین ۲۹ هزار و ۲۳۸ دوز واکسن کرونا در کشور تزریق شده است. این عدد در ۱۵ فروردین ماه ۸۶ هزار و ۳۱۹ دوز واکسن بوده است. تزریق روزانه واکسن کرونا در اسفند سال قبل یعنی پیش از آغاز تعطیلات نوروزی و پیشگیری از افزایش بیماران بستری و شدید کرونایی به نزدیک ۱۸۰ هزار دوز در روز نیز افزایش یافت.

حالا و در شرایطی که ما در حال تجربه موج هشتم بیماری هستیم این سوال پیش می‌آید که آیا سطح ایمنی ایرانیان هم روبه کاهش است؟ و چرا با وجود تزریق مجدد واکسن‌های تکمیلی همچنان درصد ابتلا به زیرسویه‌های جدید امیکرون بالا است؟ و بطور کلی چند دوز واکسن تکمیلی باید تزریق

واکسن برای افراد بالای ۱۸ سال دارای بیماری‌های زمینه‌ای است، همچنین کسانی که ۶ ماه از دریافت آخرین دوز واکسن شان گذشته است برای دریافت واکسن باید به مراکز بهداشت مراجعه کنند.»

دکتر زهرایی با بیان اینکه واکسن‌های کرونا به قدر کافی در سطح دانشگاه علوم پزشکی توزیع شده‌اند، می‌افزاید: توصیه ما به کسانی که دوز دوم شان را کامل نکرده‌اند یا تاکنون هیچ دوز یادآوری تزریق نکرده‌اند این است که دوزهای یادآور را تزریق کنند. او در پاسخ به اینکه آیا در آینده با شناسایی هر نوع زیرسویه جدیدی از امیکرون یا ویروس سارس کووید دو باید دوز یادآور تزریق کنیم، عنوان می‌کند: این موضوع بستگی به شرایط بیماری و رصد اطلاعات دارد، ممکن است اطلاعات ما هفته به هفته یا ماه به ماه از شرایط بیماری تغییر کنند. با توجه به اینکه بیماری ظهور است ممکن است اطلاعات کامل‌تری از تغییرات بیماری در دنیا حاصل شود، اما اینکه بگوییم آیا در سال آینده تزریق واکسن‌های کووید باید یک بار در سال انجام شود یا خیر، باز هم بستگی به گذشت زمان دارد. زهرایی درباره اینکه آیا واکسن‌های موجود با پلتفرم‌های مختلف نسبت به زیرسویه‌های جدید امیکرون تأثیر

علی هسینی/ایران

یعنی ممکن است فردی ۸ ماه بعد از تزریق دوزهای تکمیلی مجدداً به بیماری مبتلا شود. نکته اینجاست که واکسن یکی از ابزارهای محافظت در برابر کووید ۱۹ است و همه ابزارها نیست. ابزار دیگر رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی از جمله استفاده از ماسک، پرهیز از اجتماعات و شست و شوی دست‌ها است که ترکیب اینها در کنار تزریق واکسن ایمنی ایجاد می‌کند.

دکتر زهرایی در پاسخ به اینکه با توجه به عدم استقبال کودکان زیر ۱۲ سال برای تزریق واکسن آیا در شرایط فعلی به دلیل حضوری بودن مدارس و آغاز موج هشتم بیماری نسبت به تزریق واکسن برای این گروه سنی توصیه می‌شود، می‌گوید: «در همه بیک‌های قبلی بیماری شاهد بودیم بیماری در کودکان نسبت به بزرگسالان خفیف‌تر بوده و در مجموع نگرانی ما در این گروه سنی نسبت به بزرگسالان کمتر است اما توصیه ما برای کودکانی که بیماری‌های زمینه‌ای و نقص سیستم ایمنی دارند یا داروهای سرکوب کننده ایمنی بدن مصرف می‌کنند و مبتلا به دیابت و بیماری‌های عروقی و کلیوی هستند تزریق واکسن کرونا است.»

او در ادامه می‌افزاید: مقالات منتشر شده نشان می‌دهد واکسن‌های داخلی و وارداتی اثربخشی مناسبی در برابر سویه‌های ویروس کرونا داشته‌اند. با توجه به اینکه با گذشت زمان سطح آنتی بادی‌های مونوکلونال در خون پایین می‌آید، چنانچه افراد ۶ ماه از نوبت قبلی واکسن‌شان گذشته باشد و جزو گروه پرخطر باشند برای افزایش سطح ایمنی بدن باید دوز یادآور بزنند، البته دریافت واکسن مثل ابتلا به عفونت طبیعی به معنای ایمنی و محافظت افراد از ابتلای مجدد به بیماری نیست،

دارند یا خیر، می‌گوید: بررسی‌های ما نشان داده که تاکنون واکسن‌ها با هر نوع پلتفرمی علیه بیماری مؤثر بوده‌اند و تا حدود زیادی از موارد بستری و فوت جلوگیری می‌کنند. براساس آخرین گزارش‌های سازمان بهداشت جهانی واکسن‌های کووید ۱۹ مرگ و میر ۲۰۵ میلیون نفر در دنیا جلوگیری کرده‌اند و حتی تزریق واکسن می‌توانست از ۶۰۰ هزار مرگ دیگر هم جلوگیری کند به این دلیل که در کشورهای در حال توسعه ۴۰ درصد از افراد واجد شرایط تزریق واکسن به دلیل ضعف پوشش واکسیناسیون و توزیع ناعادلانه واکسن‌ها به پوشش حداقلی ۴۰ درصد هم نرسیدند که اگر این پوشش اتفاق می‌افتاد جلوی ۶۰۰ هزار مرگ و میر گرفته می‌شد.

او در ادامه می‌افزاید: مقالات منتشر شده نشان می‌دهد واکسن‌های داخلی و وارداتی اثربخشی مناسبی در برابر سویه‌های ویروس کرونا داشته‌اند. با توجه به اینکه با گذشت زمان سطح آنتی بادی‌های مونوکلونال در خون پایین می‌آید، چنانچه افراد ۶ ماه از نوبت قبلی واکسن‌شان گذشته باشد و جزو گروه پرخطر باشند برای افزایش سطح ایمنی بدن باید دوز یادآور بزنند، البته دریافت واکسن مثل ابتلا به عفونت طبیعی به معنای ایمنی و محافظت افراد از ابتلای مجدد به بیماری نیست،

برای دوز بوستر کدام واکسن را تزریق کنیم؟

گوش شعاعی / پس از گذشت ۳ سال از شیوع پاندمی کرونا، سیستم ایمنی بدن ما در مقابل کرونا همچون اسل ۹۸ دست و پا بسته نیست و می‌تواند با کمک حافظه قبلی حاصل از ابتلای طبیعی به ویروس و واکسیناسیون، مقابل این ویروس بخوبی مقابله کند؛ اما کسانی که هیچ دوزی از واکسن دریافت نکرده‌اند، خصوصیت ذکر شده را ندارند و در معرض خطر قرار دارند.

برای شارژ سیستم ایمنی و با توجه به شیوع عفونت‌های مختلف در یک هشتم بیماری و افزایش عوامل التهابی واکسن گریز، همچنان تزریق دوز بوستر واکسن‌ها به‌عنوان راه‌حل فعال نگه داشتن سیستم ایمنی پیشنهاد می‌شود. از سوی دیگر پس از پشت سر گذاشتن ۷ پیک بی‌دری ویروس کرونا در کشور هم اینک ایمنی ایجاد شده بیشتر افراد جامعه ایمنی ترکیبی است که حاصل برخورد با پیکره کامل ویروس و واکسن‌هایی است که در آنها از جرم کامل ویروس واکتورهای ویروسی استفاده شده است. به همین علت برای دوز یادآور توصیه به مصرف پلتفرم متفاوتی از دوزهای قبلی است.

در روزهای اوج درگیری کشور با ویروس کرونا پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم محموله‌های زیادی از واکسن سینوفارم وارد کشور شد؛ و بیشتر افراد در ایران واکسن سینوفارم زده‌اند که واکسن غیرفعال است، سهم واکسن سینوفارم در سید واکسیناسیون به ۸۰ درصد نیز رسید. با

دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور موجود داریم، ۱۰ میلیون دوز واکسن دیو کرده‌ایم و بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دوز دیگر در کشور موجود داریم. بنابراین از لحاظ موجودی واکسن‌ها و سطح دسترسی هیچ مشکلی نداریم.

بهداشت و درمان، افراد بالای ۶۵ سال و تمامی افراد بالای ۱۸ سال دارای بیماری زمینه‌ای نسبت به دریافت دوز تکمیلی یا دوز چهارم واکسن شان اقدام کنند.

■ **۵۰ تا ۵۰ میلیون دوز واکسن کرونا در کشور موجود داریم**
 دکتر عرشی سرپرست مرکز مدیریت بیماری‌های واکسر وزارت بهداشت با بیان اینکه وزارت بهداشت حدود ۲۵۰ میلیون دوز واکسن در سطح دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور توزیع و تزریق کرده است، می‌افزاید: از این تعداد بیش از ۱۵۰ میلیون دوز واکسن تزریق شده، ۲۰ میلیون دوز واکسن در سطح

تزریق شود. سرپرست مرکز مدیریت بیماری‌های واکسر وزارت بهداشت با اشاره به اینکه به دلیل تبلیغات، مجاز به اعلام اسامی واکسن‌ها نیستیم، می‌گوید: تمامی واکسن‌های تولیدی داخلی در سطح شبکه توزیع شده‌اند. اگر کسی دنبال واکسن خاصی باشد می‌تواند از مراکز واکسیناسیون در شبکه‌های بهداشت راهنمایی بگیرد، اما همه مراکز ما موظف‌اند از واکسن‌های موجود برای تزریق دوز یادآور استفاده کنند. به گفته دکتر عرشی، چنانچه افراد دوز سوم واکسن‌شان را نزده‌اند در اولین فرصت نسبت به تزریق دوز سوم اقدام کنند همچنین کارکنان